

BAZNĪCAS ZIŅAS

1943. g.

EVANGĒLISKĀS LUTERISKĀS
BAZNĪCAS IZDEVUMS

2. oods

16. n-rs

Pūpolu svētdienā 18. aprīlī

Iznāk ik nedēļas

Māc. P. Jaunzemis

Dieva nolikts ceļš

Apust. d. 20. 22—24

Gavilēdama zeme atvērusies pavasarim. Ar gavilēm arī ķēniņu pilsēta Jeruzaleme atvēra savus vārtus Jēzum. Balsis, kas Jēzus iepriekšējās darbības laikā bija atskanējušas šur tur un pa vienai, viņu godinādamas un viņam pateikdamās, šai brīdī apvienojās un, sajūsmā aizraudamas līdz neskaitāmas citas, saplūda priekā un gaviju dziesmā: «Slavēts, kas nāk tā Kunga vārdā!» Bet tā bija acumirkļa sajūsma un izdzīsa, tiklīdz saucieni bija aplukuši. Vismazāk tos pārprata viņš, kam tie bija domāti. Skaidri Jēzus gara acu priekšā iezīmējās Dieva noliktais ceļš. Šai pilsētā viņu sagaidīja ciešanas un nāve.

Pēc gadiem tādu pašu ceļu iet ap. Pāvils. Atkal Jeruzaleme ir ceļa mērķis. Ap. Pāvils pazīst briesmas, kas viņam tur draud. Viņa vārdi ir atvadīšanās no draudzes, kurā viņš ir strādājis. Reizē tie paver mums skatu viņa dvēselē. Viņu pilda rūpes, bet arī virišķīga drosme. Tas ir viņa Kunga ceļš, ko viņš staigā, svēts mantojums, ar ko viņš ticis pagodināts, tas ir Dieva nolikts ceļš. Viņš to iet

1. garā saistīts,
 2. rūpēs par nākotni,
 3. pildīdams savu uzdevumu.
1. Garā saistīts.

«Un lūk, tagad es, garā saistīts, eju uz Jeruzalemi.» Ap. Pāvils domā par saitēm, ko uzliek pienākums. Viņa nākamais darba lauks ir Jeruzaleme un, kāds arī neizvērstos viņa liktenis, viņš nolēmis doties turp. Bet šo pienākumu ap. Pāvilam uzliek kāda cita saistība, kurā viņš atrodas. Ar to jūtu kvēli, kas viņu raksturo, viņš pārdzīvo sevi savu Kungu un Pestītāju kā visas dzīves noteicēju varu. Tik cieša ir šī kopība, ka viņš savā vēstulē galatiešiem raksta «Bet nu nedzīvoju es, bet manī dzīvo Kristus» (2. 20.). Viņš sevi ir iztukšojis, lai piepildītu ar citu jaunu saturu, un šis saturs ir Kungs Kristus. Tik dziļa, dzīvības pilna ir šī kopība, ka nekādas varas, nekādi notikumi to nespēj saskaldīt.

Kā ap. Pāvils, arī mēs nesam garīgas saites. Arī mēs esam garā saistīti un visstiprāk pie tā, ko mēs mīlam. Tie ir mūsu tuvākie cilvēki, mūsu ģimene, zeme, ko strādājam un kas mūs baro, tauta, kuŗas bērni esam, baznīca, kas mūs mācījusi Dievu pazīt un lūgt. Tās ir stipras, dārgas saites, ko nesam, nesam ar prieku, ar lepnumu, kaut arī nereti tās kļūst smagas. Jo ko mēs mīlam, tas mums uzliek pienākumus. Kas mums mīļš un dārgs, to gribam redzēt ziedošu, veselu, laimīgu. Kas to apdraud, tas atnes arī mums nelaimi, kas to dara stipru un ved uz augšu, reizē ceļ un nes arī mūs.

Ne mazāk dārgas šīs saites ir bijušas ap. Pāvilam. Tomēr viņa ceļš ir aizvedis prom no mājas un savējiem, no savas zemes, tautas un baznīcas, ne uz gadiem, bet uz visiem laikiem. Dievs bija sarāvis šīs saites, bet

viņš bija palīdzējis zaudētā vietā saņemt jaunu ieguvumu, kas visu to atsvēra — jaunu dzimteni un jaunus tuviniekus, ticības brāļus un māsas. Un Dievs bija ap. Pāvilam aizkāris acis un sirdi, un no tā laika viņš redzēja un mīlēja tikai vienu — Kungu Kristu.

Un ja Dievs mums visu to, kas šai dzīvē mīļš un dārgs, atstāj un pagaidām neprasa nekādus upurus, būsim viņam no sirds pateicīgi, bet neaizmirsīsim, ka viņš ir mūsu likteņu lēmējs. Ceļi, ko ejam, ir viņa nolikti, kaut arī tos staigājam

2. rūpēs par nākotni.

Ar cerībām un bažām mēs raugāties viņā. Viņa atklās to, kas šodien apslēpts, viņā plausim to, ko šodien sējam. Tā arī ap. Pāvils, domādams par Jeruzalemi, piemin nākotni. Viņam prātā stāv Jeruzaleme, kā tā uzgavilējusi Jēzum, un arī tā Jeruzaleme, kas nokauj praviešus un pa kuŗas vārtiem plūdušas zinķārīgo straušes uz Golgotu, lai noskatītos Lielajā Cietējā pie krusta. Jeruzalemē ap. Pāvils nav svešinieks, viņa darbība tur ir pazīstama, viņa ir atmodinājusi naidu, un spriedume par viņu jau ir gatavs. Jeruzalemē ir cilvēki, kas nekavēšies saukt viņu tiesas priekšā, un tiesāšanas iznākums var būt tikai viens: «vazas un bēdas», varbūt vēl ļaunāk.

Mūsu pārmaiņu un pārvērtību laikā uzticīgas domu pavardones ir kļuvušas rūpes. Tās runā uz mums ne tikai, kad domājam par nākamajiem notikumiem, viņas atgādina sevi ik uz soļa. Gan darba starpbrīžos, kad domas aizmaldās tālumā, gan arī vakara stundās, kad pār zemi un cilvēkiem nolaižas miers, mums līdzās stāv Rūpju māte un stāsta savu stāstāmo. Viņa ir kļuvusi pastāvīga viešņa ģimenēs, kur vīri, dēli un brāļi aizgājuši un atrodas tālumā — cīņas laukos un darba pienākumos. Arī tos nu tur viņa uzmeklē un ieminas par mājām un mājīniekiem. Viņa sēž to pulciņā, kur šķiršanās stunda vēl nav sīti, bet ar skumjām tiek gaidīta, vēsa un vienaldzīga to vidū, kas ar dvēseles acīm raugās mīļās sejās un pūlas saglabāt viņas atmiņā dzīvas uz visiem laikiem. Viņa atņem darbam prieku un priekam burvību, domām lidojumu un jūtām tīro skaņu. Nelūgta viņa ierodas un aizejot vēl iemet dvēselē nemieru.

Ap. Pāvila vārdi atgādina mums dzīves smago nopietnību. Bet mēs viņos izlasām arī padomu, kā to pānest, proti:

3. pildīdami savu uzdevumu.

«Mana dzīvība man nekādā ziņā nav tik dārga, lai es atstātu nepabeigtu savu ceļu un uzdevumu.» Šie virišķīgie vārdi daudzus ir atkal piecēlušī, kas cīņās bija pakrituši pie zemes. Bet ap. Pāvils tos nesaka pašlāvībā uz sevi. Kā viņa dvēselē vienīgais valdītājs ir Kungs Kristus, tā viņa dzīvei vienīgais uzdevums ir apliecināt Dieva žēlastības evaņģēliju. Šo uzdevumu pildīt nozīmē

(Beigas skat. pēdējā lapp.)

Māc. V. Sēfers

Ienīst un mīlēt

Ciešanu laika bikts runa

Ienīstiet ļaunu, mūs, kas to
Kungu mīlojiet.

Ps. 97. 10-a

Ja klusajā ciešanu laikā kā dievgaldnieki tuvojamiem altārim, tad mūsu gara acu priekšā nostājas Kristus ar ērkšķu vainagu galvā un krustu plecos. Tā ir neparasta aina, tāpēc mums ir tiesības jautāt, ko ērkšķi un krusts nozīmē? — Ērkšķi ir mūsu sirdis mītošais ļaunums, krusts — pārkāpumi un grēki.

Un tā kā mēs vēl šodien esam ļauni kā arī grēkojam, tad Kristus, kaut arī pēc daudziem gadu simteņiem, vēl tagad, ciešanu laikā, mūsu priekšā nostājas ar ērkšķu vainagu un krustu, lai mēs padomātu, kādēļ viņam ērkšķi un krusts ir jānes.

Preteji tiem, kas Jēzu pazemoja un priecājās par viņa sāpēm, mēs sakām: Viņu mīlējam. Bet tā vēl nav mīlestība, ja mēs, Jēzu uzskatot, nopūšamies un vārdos apliecinām savu līdzjutību. Nē! Te vajag istus kristīga cilvēka cienīgus darbus. Kādā virzienā tie ir darāmi, to rāda nolāsitais Dieva vārds, t. i. «ienīstot ļauno» un «to Kungu mīlojot».

Ienīst ļauno un pilnīgi no tā atraisīties nav viegli, jo ļaunumu daudzreiz izlietojam, lai gan tas nav kristīgi, kā pretspēku visam zēmam un nekrietnam, kas mums ikdienas uzbrūk. Un ja ļaunums mūsos vairs nebūs, tad

dažs labs domā, ka ar to viņš būs kļūvis nespēcīgāks. Bet tā nav! Tur, kur ļaunums savu varu izbeidz, viņa vietā, kā to redzam pie Jēzus kārdinājumiem, stājas Dieva spēki. Un Dieva spēki ticīgo ļaužu sirdīs vienmēr ir bijuši varenāki par ļauno un zemo. Tāpēc uzticieties arī tu šim spēkam un droši ej cīņā, ienīsti ļauno.

Otrā prasība, ko Dievs no dievgaldniekiem prasa, ir, lai mēs darbos pierādām, ka «to Kungu mīlojam». Kā to izdarīt? Vislabākā mūsu mīlesti-

Es mūžam centīšos

Manas dzīvības dzīvība, es mūžam centīšos būt šķists, zinādams, ka visi mani locekļi pilni tavas dzīvošās pieskaršanās!

Es mūžam centīšos izmest no savām domām visu netaisnu, zinādams, ka tu esi tā patiesība, kas iedzīvinājusi manā garā saprāta uguni.

Es mūžam centīšos izraidīt visu ļaunu no savas sirds un uzturēt ziedā savu milu, zinādams, ka tu mīlinies manas sirds vissvētākajā templī.

Un mūžam mana vienīgā cenšanās būs, apliecināt tevī savos darbos, zīnot, ka tikai tu dodī man spēku darboties.

(R. Tagore).

bas apliecība Kristum būs tā, ja mēs ne tikai «ļauno ienīdīsim», bet arī ļaunu nedarīsim.

Parasti, altāra priekšā stāvot, nožēlojam savus pārkāpumus, par tiem no sirds arī noskumstam, bet aizejot dzīvē atkal grēkojam. Grēkojam tāpēc, ka neesam sevi apņēmušies ļaunu vairs nedarīt.

Gan arī tad, ja būtu apņēmušies, zaudētu, jo kārdinājumi daudzreiz ir spēcīgāki par mūsu vājo sirds ticību. Bet galvenais te ir tas, ka mums šīs gribas nav. Tāpēc jau arī ciešanu laikā Kristus mūsu priekšā nostājas kā mocekļis, lai tā visspilgtāk atgādinātu mūsu kļūdas, trūkumus un pietūkumus, kā arī modinātu gribu iet cīņā pret ļauno.

Kristus gan klusē, jo viņš ir pārliecināts, ka viņa vietā spēcīgāki par vārdiem runā asie ērkšķi un lielais krusts.

Tie, kas šo mēmo valodu saprot, tie ka ļaunums un mīlestības trūkums bij tie, kas Kristu pazemoja, tie ne tikai ienīst ļaunumu paši savā sirdī, bet Kristu mīlojot, solās arī ļauna vairs nedarīt.

Lai Dievs jums palīdz, kas šai nopietnajā laikā dvēselei mieru un pestīšanu meklējiet, ka jūs ne tikai no sirds atgriezīties, nožēlojot savu nespēku, bet arī turiet un darbos piepildiet to, ko esiet apņēmušies. Amen.

Mežaparka baznīca

ir mazākā no Rīgas luteriskajām baznīcām, kādēļ tā arī nosaukta par kapellu (Gustava Ādolfa kapella).

Laikmetā, kad jau pārāk bieži nācies dzirdēt par dievnamiem, kas pārvērsti noliktavās, mūzejos un kinotelpās, interesanti atzīmēt, ka tieši pretēja bijusi Mežaparka baznīcas tapšanas gaita.

Zemes gabals (Ķīšežera malā), uz kura atrodas baznīca, piederījis t. s. Grāvju muižīņai, kuru pirms apm. 50 gadiem ieguvusi akciju sabiedrība «Būvbiedrība» (kas sastādījusies galvenā kārtā no vācu tautības Rīgas pilsētas valdes locekļiem). Kādā muižas ēkā ierīkota elektriskā spēkstacija Mežaparka rajonam. Pievienojot Mežaparku Rīgas pilsētas elektrības tīklam, minētā ēka palikusi neizmantojama. Mežaparka iedzīvotāji jau senāk asi izjutuši baznīcas nepieciešamību savā rajonā, bet sākoties pirmajam pasaules karā baznīcas būvei uzkrātie līdzekļi sarukuši, tādēļ «Būvbiedrības» direktors Heinrichs Achte ar savu kundzi — abi ēkali baznīcas cilvēki — ierosinājuši par baznīcu pārbūvēt bijušās spēkstācijas ēku.

Pārbūves darbi (bijis paredzēts noslēgt jau 1918. g. Ziemassvētkos) ietilguši līdz 1919. g. 31. janvārim, kad baznīcu iesvētījis vācu evlūt. draudžu bīskaps Pölchhaus. Tai dotais Gustava Ādolfa nosaukums šķiet saistāms ar Gustava Ādolfa bied-

riību, kuras nodaļa darbojusies arī Rīgā, sekojot biedrības mērķim: atbalstīt ikkaisītos ev. draudzes locekļus. Inventāru baznīcai dāvinājuši Diakonisu biedrība.

Patstāvīga draudze Mežaparkā nav nodibināta, bet baznīcā dievkalpojums vadījuši mācītāji no dažādām Rīgas vācu draudzēm, trīs pēdējos gados pirms vācu draudžu locekļu repatriācijas — no Jēkaba baznīcas.

1937. g. pavasarī māc. prof. E. Rumbam, pārejot dzīvot uz Mežaparku, kopā ar toreizējo Kristus draudzes priekšnieku prof. P. Dāli, radies nodoms noturēt dievkalpojumus Mežaparka baznīcā arī latviešu valodā. Pēc panāktās vienošanās ar Jēkaba draudzi, dievkalpojumus, kas notikuši vienu vai divas reizes mēnesī pirms vācu draudzes dievkalpojuma, vadījis prof. Rumba, par ērģelniekiem darbojušies Br. Skulte, Ad. Skulte u. c.

No dievkalpojumu kolektēm likts arī pirmais pamats jaunās Mežaparka baznīcas būves fondam, no kura summām ņemti līdzekļi baznīcas inventāra atpirkšanai no Jēkaba draudzes.

Ziedojumu vākšanai jaunajai baznīcai 1940. g. 1. februārī (prof. Dāles vadībā) nodibināta komiteja, bet iecerēto mērķi (kuram komiteja bija vel-tījusi tikdaudz pūles un Mežaparka iedzīvotāji snieguši tik sirsniģu atbalstu) izjauca boļševiku ienākšana Lat-

vijā. Boļševiku vara arī bija tā, kas Mežaparka baznīcai atrāva viņas iemīloto mācītāju prof. Rumbu, kura vadītos dievkalpojumos mazajā dievnāmā arvien kuplākā skaitā bija pulcējusies Mežaparka latviešu inteliģence un jaunatne. Pēc viņa dievkalpojumu Mežaparka baznīcā vadījuši Rīgas pils. prāv. iecirkņa vikārmācītāji: Edm. Šmits, L. Čuibe u. c.

1941. g. decembrī Bazn. Virsvalde uz prāv. E. Berga ierosinājumu apstiprinājusi patstāvīgu Mežaparka baznīcas pārvaldi, kurā darbojas: priekšniece — O. Bobkovics, priekšnieces vietn. — inž. J. Leimanis, kasiere — H. Biezais, sekretāre — A. Blumbergs, locekļi — prof. P. Dāle un A. Plavinskis (pēc viņa dzīvesvietas maiņas — V. Grava). Kaut gan aiz pārvaldes nestāv kāda viena noteikta draudze, tā rūpēs par Mežaparka baznīcu (ar teicamām sekmēm) tikusi pāri visiem šķēršļiem un ar Bazn. Virsvaldes starpniecību ierosinājusi arī baznīcas gruntsgabala korborāciju.

Pārvaldes rosībai un baznīcas apmeklētāju atsaucībai jauns skaists apliecinājums ir nesen veiktā sudraba saziēdošana dievgalda trauku iegādei, kādu līdz šim Mežaparka baznīcai trūka. Lielās Piektdienas dievkalpojumā tos iesvētījis archibīskaps prof. T. Grīnbergs, pirmo reizi piedalīdamies dievkalpojumā šai Rīgas dievnāmā.

